

Beoordeling van de milieu-impacts

Duurzaam bosbeheer moet steeds een beoordeling van mogelijke milieu- en sociale impacts van bosbouwactiviteiten omvatten. Voor informatie over het beoordelen en monitoren van sociale impacts, zie Nota 3.

Milieu-impacts kunnen zijn:

Directe effecten zoals het rooien van bomen voor het aanleggen van wegen, of het effect van chemische pesticiden op insecten en vogels, of

Indirecte effecten zoals een verhoogde toegankelijkheid van het bos door illegale jagers (stropers) als resultaat van betere toegankelijkheid langsheen exploitatiewegen;

Positieve effecten (bv. een grotere diversiteit aan vogelsoorten door een nieuwe structuur van het bos), of

Negatieve effecten (bv. vervuiling van een drinkwaterbron door chemicaliën).

Milieueffectenrapport moet:

- Uitzoeken wat de te verwachten impacts zijn, en hoe significant zij kunnen worden.
- Evalueren welk niveau van impact acceptabel is.
- Oplossingen voorzien om de negatieve impacts op dit acceptabel niveau te houden

Hou het eenvoudig

FSC meent duidelijk dat de schaal van een impactrapport aangepast moet zijn aan de schaal van de ingreep. Dus als uw ingreep klein is, of een zeer laag niveau van exploitatie inhoudt, dan moet uw beoordeling ook relatief eenvoudig zijn. Voor een zeer eenvoudige bosexploitatie mag een groot deel van de milieueffectenbeoordeling inhouden dat er eenvoudigweg 'vooruit gedacht' wordt over hoe de dingen best gedaan worden. Het kan helpen om negatief te denken! Met andere woorden "wat kan een negatieve impact hebben?" of "wat zou er fout kunnen gaan?". Als u geanticipeerd heeft op deze mogelijk zaken, is het gemakkelijker om ze te vermijden. Leert uw ervaring u bijvoorbeeld dat wanneer een weg gebouwd wordt bij hevige regenval dit kan leiden tot afspoeling en erosie, waarbij de bodem aan de zijkant van de weg wordt weggespoeld. Door hierover na te denken kan u identificeren wat er moet gebeuren, en verzekeren dat de weg gebouwd wordt met een aangepaste drainage.

Raadpleeg anderen

Als u niet de middelen heeft om specifieke studies uit te voeren en/of uw ingreep is bijzonder klein of van lage intensiteit, dan moet het vragen van andermans mening een significant deel uitmaken van uw beoordeling. U bevraagt zich best bij mensen die vertrouwd zijn met uw type van bos, en de actie die u gaat ondernemen (bv. wegebouw), over de te verwachten impacts en de beste manier om enige negatieve impact te vermijden. Tot de nuttige lijst van te contacteren personen horen professionele bosbouwers die actief zijn in uw regio en biologen en ecologen die in staat kunnen zijn advies te geven over de beste manier om de impact op het milieu te minimaliseren. Het is meestal niet aan te raden te vertrouwen enkel op de mening van aannemers die worden ingehuurd om het werk te doen (bv. vellen of wegebouw). Zij hebben er misschien belang aan dat het werk op een bepaalde manier wordt gedaan.

Een **milieueffectenrapport (MER)** is een beoordeling van de mogelijke effecten – positieve of negatieve – die een voorgestelde activiteit of ingreep kunnen hebben op het milieu. Het doel van de beoordeling is te verzekeren dat bosbeheerders de milieu-impacts overwegen en de resultaten van de beoordeling gebruiken om elke nodige verandering in hun plannen te maken, als er enige mogelijke negatieve impact gevonden wordt.

Relevante delen van de FSC Principes en Criteria (gedeeltelijke tekst)

Principle 6: Environmental Impact

FSC requires that an assessment of environmental impacts is carried out, and incorporated into the management plan. The assessment should take account of landscape level impacts, as well as on-site impacts of processing, and assessments need to be done *before* any site-disturbing activities take place. It is emphasised that this assessment should be appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources (summarized from

Overweeg volgende twee types van impact te bekijken:

1 algemene impact van de totale bosbouwactiviteit.

2. impact van specifieke ingrepen die waarschijnlijk milieubeschadigende effecten zullen hebben.

Onthoud dat het belangrijkste is te ontdekken of er enige negatieve impact kan voorkomen alvorens deze ook echt plaatsvindt en om in staat te zijn uw plannen aan te passen met als doel enige mogelijke negatieve impact te verminderen.

1. Algemene impact van de totale bosbouwactiviteit

Wat is de totale langetermijnpact van uw plannen?

Dit niveau van beoordeling is belangrijk wanneer u een nieuwe ingreep plant (bv. kleine plantages of bestanden voor een kweekprogramma). Ook voor eigenaars van bestanden in bosgroepen is het belangrijk dit niveau van impact te overwegen, zeker wanneer de bestanden dicht bij elkaar liggen (en daardoor één en hetzelfde bos lijken). Het is minder nuttig voor kleine/laag intensieve ingrepen die reeds bijna uitgevoerd worden. Dit soort van milieubeoordeling moet steeds de totale verandering van het boscysteem beschouwen, zoals van verjonging, waterhuishouding en de capaciteit van het bos om biodiversiteit te ondersteunen.

Een voorbeeld: een groepering van zeer kleine bestanden aan de oever van een riviervallei zouden een zeer grote impact (positief of negatief) op de waterprovisie stroomafwaarts kunnen hebben. Alvorens radicale veranderingen in het bosbeheer of exploitatie door te voeren, zouden de eigenaars van de bosbestanden en de groepscoördinator de stroomafwaartse consequenties moeten overdenken.

2. Specifieke beoordelingen van directe en indirecte impact

Dit soort van beoordelingen gaat over de zekerheid dat specifieke ingrepen geen milieubeschadigende effecten zullen hebben. Sommige veelvoorkomende ingrepen die een significante impact kunnen hebben, zelfs op kleine schaal of bij lage intensiteit, zijn:

- Vellen (hoe en wanneer de bomen worden neergelegd)
- Uitsleeppestes (hoe en waar de stammen uit het bos worden gebracht)
- Wegenbouw (hoe en waar men wegen bouwt)
- Toepassing van chemicaliën (vb. pesticiden, herbiciden)
- Aanplant (vooral van exoten)
- Constructie (vb. verwerking, zagerij, opslag, accommodatie)
- Afvalbeheer (hoe en waar afval wordt verwijderd – dit omvat tevens de afvalproducten van zagerijen en vooral de opruiming van containers van brandstof, olie en chemicaliën)
- Voor kleine en weinig intensieve ingrepen draait een groot deel van milieueffectenrapportering van dagdagelijkse ingrepen rond gezond verstand: het gaat om het nadenken over de consequenties van uw daden, voor u iets onderneemt. Let wel, wanneer u een nieuwe ingreep wil uitvoeren, of wenst in te grijpen in een nieuw gebied, kan een meer formele beoordeling aangewezen zijn.

Veranderingen doorvoeren

Onderneem actie: neem de tijd om nauwkeurig de negatieve impacts van uw ingrepen te beoordelen. Maar stop daar niet! Onderneem actie om de impacts te minimaliseren of teniet te doen. Indien u mogelijke problemen identificeert, is het wellicht aangewezen uw manier van werken te veranderen. Verander bijv. de manier van chemicaliëngebruik of het vellen van bomen.

Een MER (i.e. milieueffectenrapportering) voor kleine en laag intensieve ingrepen draait niet rond het schrijven van een verslag getiteld “MER” om het vervolgens te archiveren. Het gaat allemaal over anticiperen op problemen en deze te voorkomen. Dit zal inhouden dat er beslissingen moeten worden genomen over de manier waarop u uw bosbeheer uitvoert (bv. u zou uw kaptabel kunnen herzien om minder uitsleeppestes aan te leggen indien u ongerust bent over het beschadigen van kwetsbaar bosgebied).

Het kan nodig zijn dat u andere mensen beïnvloedt. Als uw onderneming vertrouwt op externe aannemers voor sommige bosbouwactiviteiten (bv. vellen of wegenbouw), bespreek dan met deze aannemers uw bezorgdheid over de milieueffecten van uw werk. Het zal nodig zijn hen duidelijke instructies te geven over de impacts die u wenst te vermijden, en met hen overeen te komen hoe zij dit best ten uitvoer brengen.

Bijvoorbeeld: een onderneming gebruikt aannemers voor een exploitatie en komt overeen dat al het afval verwijderd zal worden (anticiperend op de mogelijke negatieve impact van gebruikte brandstofcontainers in het bos).

Opvolging

Vergeet niet dat als u enkele mogelijke impacts heeft geïdentificeerd (en misschien sommige aanpassingen heeft aangebracht in uw beheer om de impact te minimaliseren of teniet te doen) u later zal moeten controleren wat er in de praktijk gebeurd is. Met andere woorden zal u de echte impacts moeten opvolgen, waarover u bezorgd was

Meer informatie

Er is meer informatie over opvolging beschikbaar in Nota 5 (Eenvoudige Methodes voor Opvolging) en Nota 4 (Hoge Beschermingswaarden en Biodiversiteit)